

РЕШЕНИЕ

№ 3980

гр. София, 15.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в публично заседание на 31.08.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **7792** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 46а, ал. 1 и ал. 2 вр. чл. 44, ал. 8, изр. трето от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).

Образувано е по жалба на Р. Л. (R. L.), ЛНЧ [ЕГН], гражданин на М., [дата на раждане], против Заповед № 5364з - 2005 от 10.08.2022 г., издадена от директора на Дирекция „Миграция“ при МВР, с която на основание чл. 44, ал. 8, изр. 3 от ЗЧРБ е продължено с 6 (шест) месеца принудителното му настаняване в Специален дом за временно настаняване на чужденци (СДВНЧ) към Дирекция „Миграция“, считано от 11.08.2022 г. до отпадане на причините за изпълнение на наложената принудителна мярка, но не по - късно от 11.02.2023 г.

В жалбата се излагат аргументи за незаконосъобразност на оспорения административен акт поради допуснати съществени нарушения на административно - производствените правила, противоречие с материалния закон и явно несъответствие с целта на закона. Твърди се липса на фактическа обосновааност, доколкото според жалбоподателя не е конкретизирано в какво се изразява отказаното съдействие, както и процедурите, които го изискват в процеса по изпълнение на наложената му по реда на чл. 41, т. 4 от ЗЧРБ, принудителна административна мярка (ПАМ) по чл. 39а, ал. 1, т. 2 от ЗЧРБ. Застъпва се становище, че изпълнението на мярката по чл. 39а, ал. 1, т. 2 от ЗЧРБ не предвижда задължение за сътрудничество, още повече при декларирано несъгласие за връщане в държавата на произход. Наред с това се сочи, че нежеланието за доброволно връщане не може да бъде приравнено на отказ за съдействие и не

представлява възпрепятстване или осуетяване на изпълнението, доколкото то е задължение на административния орган. Изложени са подробни съображения, относно изискванията към продължаването на принудителното настаняване в СДВНЧ - посочване на конкретно планирани действия за изпълнение на ПАМ в рамките на допълнително определения срок, преценка за наличие на разумна възможност за преодоляване на констатираните технически затруднения. Цитирана е относима практика на ВАС и на ЕСПЧ относно стандартите при прилагане на принципите на доказана необходимост и пропорционалност на допустимите ограничения по чл. 6 от Хартата за основни права на Европейския съюз, чл. 5 § 1, б. „f“ от КЗПЧОС и т. 16 от Преамбюла на Директива 2008/115/ЕО. Направени са алтернативни искания - за отмяна на оспорената заповед и незабавно освобождаване на жалбоподателя от СДВНЧ и за изменение на Заповедта в частта относно срока на принудително настаняване.

Исканията в жалбата се поддържат и в съдебното заседание лично от жалбоподателя и от назначения му, на основание чл. 26, ал. 2 във вр. ал. 1 от Закона за правната помощ, процесуален представител от АК - С. – адв. О. С.. Не се оспорват приетите фактически основания за издаване на заповедта.

Ответникът по жалбата, чрез процесуалния си представител – гл. юриск. Т., оспорва жалбата и моли съда да я отхвърли като неоснователна. Счита оспорения административен акт за законосъобразно издаден, от компетентен орган, при спазване на изискванията за форма и съдържание, и правилно прилагане на материалния закон, в съответствие с целта на закона. Сочи, че отказът на жалбоподателя да попълни необходимия формуляр, за да бъдат установени и потвърдени данните за самоличността му от компетентните органи на Посолството на М., е пречка за издаване на европейски документ за пътуване, с който може да напусне страната. Поставя акцент на данните за личността на жалбоподателя, въз основа на които прави извод за неотпаднала опасност от укриване. Позовава се и на отказаното съдействие за предоставяне на информация за идентифициране на самоличността. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура не се възползва от възможността да участва в съдебното производство със свой представител или да изрази становище по жалбата. Административен съд – София-град, Първо отделение, 26 състав, след като обсъди приложените доказателства в административната преписка, в контекста на становището на страните, съобразно правомощията си, прие за установено от фактическа страна:

Жалбоподателят Р. Л. се самоопределя като гражданин на Кралство М., роден е на 24.08.1973 г. в [населено място]. Влязъл е на територията на РБългария без документи за самоличност. В периода 01.02.2021 г. – 18.02.2021 г. е бил настанен принудително, със Заповед на началника на ГПУ – К. (л. 14 от делото), в Звено за краткосрочно настаняване при Специален дом за временно настаняване на чужденци към Дирекция „Миграция“ – МВР – Б., на основание чл. 44, ал. 13 от ЗЧРБ. Освободен е на 18.02.2021 г. по повод на започнато производство, по реда на Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) по негова молба за международна закрила. Това производство е приключило с влязло в сила Решение на председателя на ДАБ при МС от 08.02.2022 г., с което е оставена без уважение молбата и е отказана международна закрила.

В периода 10.03.2021 г. – 10.02.2022 г. жалбоподателят е изтърпявал в Затвора

– С., З. – К., наложени му наказания лишаване от свобода, с влезли в сила съдебни актове за извършени умишлени престъпления на територията на Република България, както следва: по НОХД № 22/2021 г. на Районен съд – Оряхово - за срок от 6 месеца за престъпление по чл. 279, ал. 1 от НК (незаконно влизане/излизане през границата на РБългария) и по НОХД № 293/2021 г. на Районен съд – Козлозуй - за срок от 8 месеца за престъпление по чл. 279, ал. 2 от НК (незаконно влизане/излизане през границата на РБългария при условията на повторност).

На 04.02.2022 г. началникът на Затвора – С. е уведомил директора на Дирекция „Миграция“, че на 11.02.2022 г. предстои освобождаване на жалбоподателя Р. Л. поради изтърпяване на наложените му наказания Лишаване от свобода, което е послужило като основание за започване на административно производство, по реда на чл. 41 от ЗЧРБ, приключило с налагане на принудителна мярка по чл.39а, ал. 1, т. 2 от ЗЧРБ – „Връщане“ до страна на произход - М. (л. 15 - 16 от делото).

На 07.02.2022 г. служители на Дирекция „Миграция“ са провели беседа с жалбоподателя Л., по време на която, наред с разясняване на правата по чл. 34 от АПК, са снети данни и за актуалния му статус. Изготвено е Предложение от началника на Отдел „П.“ Рег. № 5364з-2791 от 10.02.2022 г., утвърдено от директора на Дирекция „Миграция“ (л. 18 от делото), в което е отразено, че спрямо чужденеца не могат да бъдат приложени алтернативните обезпечителни мерки по чл. 44, ал. 5, т. 1, т. 2 и т. 3 от ЗЧРБ, тъй като не разполага с валидно издадени документи за самоличност от държавата си на произход, както и със средства, за да плати парична гаранция. Посочено е, че в Дирекция „Миграция“ няма постъпила декларация от български гражданин, който да е поел задължение да осигури жилище и средства за издръжка на жалбоподателя за времето на престоя му в Република България до фактическото извеждане, в изпълнение на наложената мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 от ЗЧРБ. Изложени са аргументи за наличие на опасност от укриване на чужденеца, въз основа на обективните данни за: наложените наказания за извършени умишлени престъпления на територията на РБългария, демонстрираните намерения да напусне незаконно страната и да се отклони от изпълнението на ПАМ, липсата на близки или друга социална среда, включително и на деклариран адрес, на който може да пребивава до финализиране на процеса по фактическо извеждане. Заявеното и непроменено желание на жалбоподателя да имигрира в друга държава-членка на ЕС и отказът да се върне доброволно в страната на произхода си, също са отчетени при преценката относно невъзможността да се приложи друга от алтернативно, предвидените в чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ обезпечителни мерки.

В периода 11.02.2022 г. – 10.08.2022 г. жалбоподателят Р. Л. е бил настанен принудително в СДВНЧ – Б., въз основа на Заповед рег. № 5364з-242 от 10.02.2022 г. издадена от директора на Дирекция „Миграция“, за да се обезпечи процеса на извеждането му, в изпълнение на наложената му, по реда на чл. 41, т. 4 от ЗЧРБ, със заповед на директора на Дирекция „Миграция“ рег. № 5364з-241 от 10.02.2022 г. принудителна административна мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 от ЗЧРБ (л. 19 от делото). Оспорената в настоящото производство заповед на директора на Дирекция „Миграция“ № 5364з-2005 от 10.08.2022 г. е издадена въз основа на Предложение началника на Отдел „П.“ рег. № 5364р-17132 от 10.08.2022 г. на началника на отдел „П.“ при Дирекция „Миграция“ (л. 11 - 13 от делото), в което са отразени подробно резултатите от предприетите действия в изпълнение на наложената ПАМ по чл. 39а, ал.1, т. 2 от ЗЧРБ. Направен е извод за неотпаднала „опасност от укриване“, по

смисъла на чл. 15, ал. 4 във вр. ал. 1, б. „а“ вр. чл. 3, т. 7 от Директива 2008/115/ЕО, обоснована с наличните обективни данни за статута на жалбоподателя, които са приети за отговарящи на критериите в изречение второ на § 4в от ДР към ЗЧРБ. Прието е, че отказаното съдействие на компетентните органи при идентифициране на самоличността на жалбоподателя, необходимо за снабдяване с валидни документи за пътуване, отговаря на изискванията на чл. 15, ал. 1 б. „б“ от Директивата и представлява „възпрепятстване на подготовката за връщане“. В заповедта е посочено, че срокът, за който е удължено принудителното настаняване в СДВНЧ, считано от 11.08.2022 г. е до отпадане на пречките за изпълнението на наложената принудителна административна мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 във вр. чл. 41, т. 4 от ЗЧРБ, и едва в случай, че такива не настъпят, е в рамките на определените 6 месеца, но не по-късно от 11.02.2023 г.

Заповедта е връчена на жалбоподателя на 11.08.2022 г. в присъствие на преводач от и на арабски език, като са му разяснени и възможностите за оспорването ѝ.

В хода на съдебното производство от страните не бяха ангажирани други доказателства.

Така установените релевантни за правния спор факти, които не се оспорват от страните, дават основание на настоящия съдебен състав да направи следните правни изводи:

Жалбата е депозирана на 12.08.2022 г., в срока по чл. 46а, ал. 1 от ЗЧРБ, от процесуално легитимирано лице, по смисъла на чл. 147, ал. 1 от АПК, срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт, съгласно чл. 46а, ал. 1 във вр. чл. 44, ал. 8 от ЗЧРБ, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

При извършената служебна проверка, по реда на чл. 168, ал. 1 във вр. чл. 146 от АПК, съдът констатира, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган, по смисъла на чл. 44, ал. 1 от ЗЧРБ - директора на Дирекция „Миграция“, при спазване на процесуалните изисквания за форма и съдържание.

Неоснователни са възраженията за липса на мотиви както относно фактическите основания за издаване на Заповедта, така и досежно приложените материално правни разпоредби, с оглед позоваването на мотивите в Предложение рег. № 5364р-17132 от 10.08.2022 г. Не са допуснати и нарушения на процесуалните правила, които да са ограничили съществено правото на защита на жалбоподателя. Същият е надлежно уведомен за започване на административното производство, приключило с издаването на оспорената заповед. Препис от заповедта му е връчен в присъствието на преводач и са му разяснени правата по оспорването ѝ.

Разпоредбата на чл. 44, ал. 6 от ЗЧРБ предоставя възможност на органите по ал. 1 при наложена принудителна административна мярка от вида на предвидените в чл.39а, ал. 1, т. 2 и т. 3 от същия закон и наличие на данни за възпрепятстване на изпълнението, и/или на опасност от укриване, да обезпечат процеса по извеждане от страната с издаване на заповед за принудително настаняване в СДВНЧ докато тече процеса по организиране на връщането или експулсирането. Нормата кореспондира с правото на държавите по чл. 15, § 1 от Директива 2008/115/ЕО да задържат чужди граждани в специализирани центрове когато спрямо тях е започната процедура по връщане, при съблюдаване на максималните срокове за прилагане на това ограничение, в съответствие с общностното право и при липса на възможност за ефективно прилагане на други по-леки принудителни мерки. Целта на ограничението

е да се подготви връщането или да се завърши процеса на извеждане и предпоставя възможно кратки срокове на прилагането му. Разпоредбата на чл.15, § 4 от Директива 2008/115/ЕО лимитира тази възможност с две алтернативни хипотези:

- последващо отпадане на пречките за изпълнение на наложената принудителна административна мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 и т. 3 от ЗЧРБ,

- установяване на данни, че вече не съществува разумна възможност за изпълнение на ПАМ поради технически, правни или други съображения.

Оспореният административен акт отговаря на така заложените стандарти противно на оплакванията в жалбата, доколкото срокът, за който е предвидено действието на принудителното настаняване на жалбоподателя в СДВНЧ е ограничен на първо място, с отпадане пречките за изпълнение на ПАМ по чл. 39а, ал. 1, т. 2 от ЗЧРБ и едва при липса на предпоставки за прилагане на това основание, с определения по изключение в чл. 44, ал. 8 от ЗЧРБ срок - не повече от 6 (шест) месеца.

Както националното (чл. 44, ал. 8 ЗЧРБ), така и съюзното право (чл.15, § 6 от Директива 2008/115/ЕО) допускат срокът на принудително задържане да бъде продължен след определения първоначално при наличие на една от двете предпоставки – липса на оказано съдействие или забавяне при получаване на необходимите документи за връщане. В конкретния казус, в мотивите на Предложението за удължаване на срока на принудително настаняване в СДВНЧ на жалбоподателя Р. Л., административният орган се е позовал на първата хипотеза – отказ на съдействие на чужденеца пред компетентните органи, както и на т.61 от мотивите на решението на Съда на Европейския съюз от 5 юни 2014 г. по дело С-146/14Р, М., съгласно което "...всяко решение относно продължаване на задържането на гражданин на трета страна и съответно относно наличието на фактическите обстоятелства, предвидени в чл. 15, параграф 6 от Директива 2008/115 трябва да бъде предшествано от нова проверка дали са налице материалноправните условия, въз основа на които е постановено първоначалното задържане“.

Проверката за законосъобразност, която съдът дължи в настоящото производство включва и проверка за наличие на материално правните предпоставки за прилагане на ограниченията на правото на свобода на жалбоподателя при издаване на оспорения административен акт, а именно – опасност от укриване, възможност за прилагане на други ефективни по-леки мерки, които да обезпечат последващото извеждане от страната, данни за отказ от съдействие (възпрепятстване) на процеса на извеждане.

Възраженията в жалбата за липса на конкретни данни, по смисъла на чл. 15, ал. 1 б. „б“ от Директива 2008/115/ЕО относно „възпрепятстването“ на „подготовката на връщането“ не намират опора в приложените доказателства към административната преписка. Не се спори, че жалбоподателят Р. Л. не притежава валидно издадени документи за самоличност. Категорично установено от приложените доказателства е, че за издаването на такива документи от Посолството на Кралство М. е изискано лично попълнена декларация – формуляр за идентификация, която е следвало да бъде подписана саморъчно от жалбоподателя. Отказът му да попълни и подпише такъв формуляр, документиран в приложените към административната преписка докладни записки на служители на Дирекция „Миграция“, обосновано е приет като отказ за съдействие на компетентните органи за изпълнение на наложената мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 от ЗЧРБ. В този смисъл е отчетено и категорично изразеното нежелание за завръщане в страната на произход.

В настоящия казус, законосъобразно административният орган се е позовал и на

предвидената в чл. 15, § 1 от Директива 2008/115/ЕО – опасност от укриване. Легалната дефиниция на понятието, за целите на настоящото производство, е дадена в т. 4в на §1 от Допълнителните разпоредби на ЗЧРБ, която възпроизвежда и допълва с обективни фактически критерии, нормата на т. 7 на чл. 3 от Директивата. Сред тях са: наличие на предходни нарушения на обществения ред, предходни осъждания, независимо от реабилитацията, ненапускане на страната в рамките на предоставен срок за доброволно напускане, притежаване на подправени документи или липса на валидно издадени документи, представяне на невярна информация.

От приложените документи към административната преписка се установяват следните обективни критерии по отношение на жалбоподателя Р. Л., обуславящи неотпаднала опасност от укриване

- две последователни предходни осъждания за опит да премине незаконно границата на РБългария, за които е изтърпявал наказания лишаване от свобода в пенитенциарни заведения, като първото престъпление е извършено само седмица след напускане на СДВНЧ – Любимец,

- липса на валидно издадени в държавата му на произход документи за самоличност,

- заявено намерение за установяване в друга държава – членка на ЕС,

- заявено нежелание за завръщане в държавата си по произход.

Страните не спорят относно липсата на обективна възможност за прилагане на друга, по-лека обезпечителна мярка от предвидените в чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ. В този аспект, в мотивите на оспорената заповед е посочено, че цялостното поведение на чужденеца дава основание да се приеме не само наличие на опасност от укриване, но и от осуетяване изпълнението на наложената ПАМ по чл. 39а, ал.1, т. 2 от ЗЧРБ. Извод, който намира фактическа основа в данните за предходните опити да напусне нелегално територията на страната, за които вече е наказан по предвидения ред в Наказателния кодекс, липсата на деклариран адрес на пребиваване на територията на страната, а и на средства за издръжка, както и на известна социална среда, в която би могъл да бъде локализиран. Посочените обективни фактически обстоятелства лишават от доказателствена обезпеченост нормативната възможност за прилагане на предвидените в чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ алтернативни мерки, обезпечаващи процеса по извеждане.

Според настоящия съдебен състав, оспорената заповед не противоречи и на легитимната цел в закона – да осигури необходимия период за преодоляване на техническите обективни пречки, съпътстващи изпълнението на наложената на жалбоподателя Р. Л. ПАМ по чл. 39а, ал. 1, т. 2 от ЗЧРБ, в рамките на пропорционалното ограничаване на правата му и то само за период, който е съобразен със стандартите на § 5 и § 6 на член 15 от Директива 2008/115/ЕО, при липса на основания за прилагане на алтернативните възможности по чл. 44, ал. 5 от ЗЧРБ. Заявеното категорично нежелание за връщане в страната на произход и препятстването на процеса по издаване на необходимите документи за пътуване, посредством неосигуряването на съдействието за попълване на необходимия формуляр за идентификация, са обективни факти, които следва да се преценяват в контекста на последователните усилия на компетентната администрация при изпълнение на наложената ПАМ. В този аспект, неоснователни са възраженията за нарушение на принципа за пропорционалност, визиран в разпоредбата на чл. 15, § 1, ал. 2 от Директивата, доколкото Предложението, към което препращат мотивите на

оспорената заповед, съдържа информация не само за предприетите действия за преодоляване на техническите пречки за извеждане на чужденеца от страната в предходния период на принудително настаняване в СДВНЧ, но и за предстоящите.

Изпълнени са и изискванията за законоустановеност на процедурите, условията и основанията за правомерно ограничаване на правото на свобода на жалбоподателя, гарантирано от чл. 6 от Хартата за основните права на ЕС и разпоредбата на чл. 5 § 1, б. „f“ от КЗПЧОС, с оглед обезпечаване на другия основен принцип при изпълнение на наложената ПАМ – върховенството на закона. Продължаването на периода на ограничаване на правото на свобода в рамките на предвидения максимален срок в чл. 15, § 6 от Директива 2008/115/ЕО, възприет и в националното право в нормата на чл. 44, ал. 8, изр. трето от ЗЧРБ, обслужва определената и позволена от закона цел. Затова и неоснователни са оплакванията за произволно определяне на срока, за който е издадена оспорената Заповед. Налице са доказателства и за проява на дължимата грижа при изпълнение на действията, обезпечавачи извеждането на жалбоподателя, които именно оправдават продължаването на задържането му за периода, необходим за получаване на документите за пътуване, лимитиран в границите на не повече от 6 месеца до 11.02.2023г. Спазени са заложените критерии в цитираните в жалбата решения на ЕСПЧ и ВАС при определяне на срока на принудително настаняване. Задържането е необходимо, за да се обезпечи успешното извеждане на чужденеца, за когото са налице данни за опасност от укриване. Липса на валидно издадени документи за самоличност и необходимостта от издаване на такива за пътуване е причината, заради която към момента на издаване на оспорената заповед не е финализиран процеса на извеждането от страната. Налице е разумна възможност за успешното изпълнение на наложената принудителна мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 от ЗЧРБ, с оглед и на указанията в т. 10, б. „а“ от Препоръка (ЕС) 2017/432 на Комисията от 7 март 2017 за по-ефективен процес на връщане при прилагането на Директива 2008/115/ ЕО, които признават за необходимо и целесъобразно принудителното настаняване в СДВНЧ при наличие на „опасност от укриване“, според критериите на т. 7 на чл. 3 във вр. чл. 15, § 1 от Директивата.

Установените при спазване на административно-производствените правила релевантни факти обосновават продължаването на срока на принудително настаняване на жалбоподателя Р. Л. в СДВНЧ, с оглед обезпечаване на започнатия процес на подготовка на фактическото му извеждане от страната в изпълнение на наложената ПАМ по чл. 39а, ал. 1, т. 2 от ЗЧРБ.

По изложените съображения, съдът счете, че оспорената заповед е издадена от компетентен административен орган, в установената от закона форма, при спазване на административно-производствените правила, правилно приложение на материалния закон и в съответствие с целта на закона. Жалбата като неоснователна и недоказана следва да бъде отхвърлена.

Своевременно заявената претенция от процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение не следва да бъде уважена, с оглед признатата от съда обективна невъзможност на жалбоподателя да заплати държавната такса, поради наличие на основанието по чл. 83, ал. 2 от ГПК.

Мотивиран от изложеното, Административен съд – София-град, Първо отделение, 26 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Р. Л. (R. L.), ЛНЧ [ЕГН], гражданин на М., [дата на раждане] , против Заповед № 5364з - 2005 от 10.08.2022 г., издадена от директора на Дирекция „Миграция“ при МВР, с която на основание чл. 44, ал. 8, изр. 3 от ЗЧРБ е продължено с 6 (шест) месеца принудителното му настаняване в Специален дом за временно настаняване на чужденци (СДВНЧ) към Дирекция „Миграция“, считано от 11.08.2022 г. до отпадане на причините за изпълнение на наложената принудителна мярка, но не по - късно от 11.02.2023 г.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението на страните за постановяването му.

СЪДИЯ: